

50 jaar werk in het Waasland: Transcriptie

2009

Interview met Marie Louise Bauwens

15 mei 2009

In blauw: onduidelijkheden, onjuistheden, vergissingen in data, onbegrijpelijke termen.

00:15 Marie-Louise, kan je me eerst een vertellen waar jij precies gewerkt hebt?

Dat was bij Neyrinck Holvoet hé. In de textiel. Dat was in de Baronsdreef. Jeansbroeken hé. Van het merk 49R in den tijd. En die hadden nog fabrieken in Gullegem en Lendeledede. Dat kwam daar van. Daar heb ik 13 jaar gewerkt. Wel meer in de snijzaal gestaan als ik den atelier. En ja, dat was stof afrollen hé. Als dat een groot pak was, dan werd daar een patroon op gestreken, en dan moesten die broeken uitgesneden worden, met een grote machine, met een mes op. En dan werden die daarna genummerd. En dan werden die naar den atelier gedaan om te stikken allemaal hé. Zo gebeurde dat daar allemaal.

01:18 Je hebt daar 13 jaar gewerkt... Had je daarvoor dan nog ergens anders gewerkt?

Ik heb ook nog bij Trefin gewerkt. Het ballenfabriek hé (ze bedoelt snoepabriek). Daar heb ik ook nog een paar jaar gewerkt. Tot ik getrouwd ben en Ivan (haar zoon) geboren is. Dan ben ik een paar jaar gestopt met werken en dan ben ik bij Neyrinck begonnen.

01:44 En bij Neyrinck dat waren dus jeansbroeken? Van welk merk?

Dat waren allemaal jeansbroeken, ja, van het merk 49R. Dat bestaat nu niet meer. En velouren broeken werden daar ook gemaakt. Maar minder. En voor het leger werkten die ook soms. Zo van die binnenbroeken. Maar na een tijd is dat allemaal gedaan geraakt hé. Maar ik heb er altijd wel graag gewerkt. Dat was daar wel redelijk neig werken. Ik deed het wel graag maar het was redelijk zwaar.

02:18 Want wat was uw taak precies?

Ik ben eerst begonnen met stof op te leggen. Want ja ze leiden u op hé. Dat waren rollen. Op een ijzeren dingen moest je dat leggen. Dat rolde af op een grote tafel. Dat was soms tien meter lang. En dat was dan 50 lagen of 60 lagen. Volgens wat je kreeg. En daarna heb ik leren nummeren. Daar moest overal dezelfde nummer opstaan, want dat waren 2 voorpijpen en 2 achterpijpen. Dat werd allemaal naast elkaar gelegd. En daarna heb ik moeten snijden. Dan heb ik broeken leren uitsnijden met de machine. En dan werd er ook al stof uitgelegd met een wagen. Daar moest je die stof opleggen. En die reed over die tafel. Om en weer. Dat spaarde wel veel krachten uit. Anders moest je die daar laag per laag

Rek. 091-0007009-54
BTW BE 0206.460.639

Lamstraat 113
9100 Sint-Niklaas

erfgoedcel@interwaas.be
www.erfgoedcelwaasland.be

T 03 500 47 55

De Erfgoedcel Waasland maakt deel uit van het intergemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Waas (Interwaas) en wordt ondersteund door de Vlaamse overheid en de steden en gemeenten Beveren, Kruikebeke, Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht.

afrekken van die rol. Zo werd dat gedaan. Maar mijn laatste werk is snijden geweest. Broeken uitsnijden. Dat was wel een schone job, vond ik. Ik deed dat wel graag.

03:40 Werkte daar veel volk dan?

Daar werkte toch een 300 man. De meeste in den atelier. Ja, een 300 man werkte daar. Maar het is dan failliet gegaan hé.

04:00 En heb je dat graag gedaan dat werk?

Ja, ik deed dat wel graag. Ik heb er altijd graag gewerkt. We moesten wel redelijk neig werken. En dan zeker in den atelier, maar daar heb ik minder gestaan. Die meiskes, dat was per stuk, die moesten wel neig werken.

04:22 Den atelier... je bedoelt waar de stiksters zaten?

Die was apart hé. Daar werden die broeken allemaal aan elkaar gezet hé.

04:34 En het waren hoofdzakelijk vrouwen die daar werkten?

Ja. Een paar mannen. Die stonden in de snijzaal. En een magazijnier. En een onderhoudsman. Een mecanicien of 2 die was er ook. Maar meestal waren het allemaal vrouwen ja.

04:50 En ging dat een beetje... vrouwen onder elkaar?

Ja, dat wrong soms wel eens hé. Maar over het algemeen, ja, ge moet toch met elkaar werken hé. Ge zoekt uw kameraden hé. Dat is op alle werken wel een beetje zo hé. Maar over het algemeen ging dat wel goed ja. We gingen allemaal werken om onze boterham te verdienen hé.

05:19 En vond je dat je daar goed verdiende, in verhouding met het soort werk dat je moest doen?

Tja, de textiel heeft altijd iets minder betaald als andere. Als je destijds in de voeding werkte, dan verdiende je wel iets meer. Maar ja, het was van half 8 tot half 5, en ja we woonden niet ver van ons werk. Als je moet oprijden, ben je het ook allemaal kwijt hé. Maar het was nogal menselijk. Het beterde met de jaren dat je daar werkte ook hé. De tijd verbeterde dan altijd maar, en dan kreeg je wel wat opslag. Maar ik was er wel content.

06:06 En de eigenaars, Neyrinck Holvoet, waren dat ook Lokeraars?

Neen, dat waren er van West-Vlaanderen. Ik geloof dat hun grootste fabriek wel Lendeledede was. En dat waren twee broers en een zuster, die het overgenomen hadden van hun vader. Want hoe het hier juist gekomen is, dat weet ik niet. Dat zal nog voor mijn tijd geweest zijn.

06:37 En de arbeidsters, dat waren ook bijna allemaal mensen uit de streek?

Veel Lokeraars. Van Moerbeke. Die werden dan opgeladen, die reden met de lijnbus. En van Zaffelare waren er ook. En die werden opgehaald. Er reed een bus rond hé. Daar kon je met meerijden, en die stopte aan bepaalde haltes. Die bus zat toch vol. Ook Zeveneken. Zaffelare. Lochristi. Daar kwamen er ook toch van. Maar de meeste waren wel Lokeraars.

07:18 Werkte jij er nog toen het fabriek gestopt is?

Ja. Ik heb daar gewerkt tot het gestopt is ja.

07:24 Wanneer was dat dan?

Ik denk zo ergens begin de jaren 80. 83 denk ik, is dat gestopt.

08:00 En merkte je de laatste jaren al dat het een beetje minder ging?

Het laatste jaar wel. Dan moesten we ook veel gaan stempelen. Dat was al eens van ja we hebben geen werk. We moeten gaan stempelen. En dat verzwakte neig ja. En op een slag en een keer was dat gedaan. Tussen kerstmis en Nieuwjaar moesten we allemaal stempelen, en kregen we een aangetekende brief thuis dat het gedaan was. Dat we nog na Nieuwjaar achter onze persoonlijke spullen mochten gaan. En dan was het gedaan. Er stond daar geen enkel machine nog in die atelier, dat was allemaal al weg. Op een paar dagen tijd. Dat was wel spijtig. En iedereen verschoot daar wel van. Ge ziet het wel aankomen, maar toch verschiet ge daar van hé. Want ten slotte ben je uw werk kwijt hé. Er waren daar veel jonge mensen. Ge staat met een bouw, ge hebt kinderen. Dat is allemaal niet zo gemakkelijk hé.

09:07 Voor u ook niet, waarschijnlijk?

Neen, maar ja het gebeurt hé.

09:15 Er waren veel textiel fabrieken in Lokeren. Maar het ging toen al overal slecht.

Ja, dat was dan meer Cockes en Goeters en zo allemaal hé. En dat was ook meer vlas en al zeker hé? Daar heb ik nooit gewerkt, dat weet ik niet.

09:40 En daarvoor heb jij bij Trefin gewerkt? Maar dat was toen nog niet in het industriepark?

Neen, dat was in de Durmelaan hé. Waar nu de school van Hagewinde is.

09:55 En wat moest je daar doen?

Van alles!

09:59 Wat maakten ze daar?

Snoep hé. Ballen hé. Chocolade ballen en zure ballen en hardmunt en van alles hé.

10:13 En hoe ben je daar begonnen?

Ik ben begonnen, ja, als ik uit de school kwam, heb ik eerst nog bij De Vreese gewerkt. Het peperkoek-fabriek. Maar daar heb ik maar een jaar gewerkt. En dan ben ik naar Trefin gegaan. En daar heb ik gewerkt tot mijn zoon geboren is, een beetje daarvoor.

10:41 En wat moest je daar doen?

Dat was... in het zuur, noemden wij dat. Dat was waar de deeg werd gemaakt. En dat werd op pakken gedaan, op een rol, en die draaide altijd maar. En dat werd steeds smaller, zodat je op de duur op het einde een bal had. Dan werd dat allemaal afgesneden. Dan gingen die onder een blazer, dat die hard werden. En dan werden die allemaal in dozen gedaan. Die moesten wij daar dan uitpakken en in karren zetten. En dan werden die naar de machines gedaan hé. Waar er een papiertje rond gedaan werd hé. En dan aan de chocolademachine, daar heb ik ook nog aan gestaan. Dat was ook met een trechter waar de chocolade inliep, en die ballen liepen op een band, en die chocolade liep daar over. En dan ging dat in de frigo. En die kwamen daar meters daar achter uit. Die waren opgesteven, en dan gingen die ook in bakjes. En ook naar de machines voor papiertjes aan te doen.

11:45 En was dat een groot fabriek, Trefin?

Ja, dat was ook een redelijk groot fabriek, daar zal toch ook een 200 man gewerkt hebben, denk ik.

11:58: Maar daar werkten zowel mannen als vrouwen?

Ook meestal vrouwen. Ook mecaniciens en magazijniers, maar eigenlijk aan de machines vooral vrouwen. En waar het deeg werd gemaakt, dat waren ook mannen. Omdat dit nogal een zwaar werk was hé. Dat waren ook mannen. 10 tot 15 mannen werkte daar.

12:24 En als je daar wegging, was dat nog volop in productie?

Ja, ik ben gewoon gestopt omdat mijn zoon werd geboren. En dan daarna ben ik daar terug gaan kijken, maar toen geraakte ik daar niet meer binnen. En zo ben ik dan bij Neyrinck terecht gekomen hé.

12:50 En daarvoor werkte je in de peperkoekenfabriek? Daar ben je begonnen toen je uit school kwam...

Ja, daar ben ik eigenlijk begonnen. Mijn start toen ik 14 was. Ja, dat was peperkoek. Een soort bakkerij was dat hé. Dan werd die deeg daar gemaakt. Dan ging die in een koelkamer. Dat waren grote stukken. En dan moesten die daar een paar dagen inblijven tot die ja... ik weet dat ook eigenlijk niet goed. En dan werden die gesneden. Op stukken zoals de peperkoek gemaakt wordt hé. En dan gingen die door een machine als het schelletjes peperkoek waren. En dan werden die verpakt hé. En dan in dozen gestoken. Maar daar werkte niet zo veel volk. Een meisje of 6 denk ik.

14:10 En hoe zat het eigenlijk met de verdiensten in de peperkoek en de snoep?

De peperkoek was het minst betaald. Want toen ik naar de snoep ging, had ik redelijk wat meer. Dus dat was ook voeding. En dan ja, de textiel is ook iets minder. De voeding werd altijd meer betaald of de textiel. Maar ja, als je dat gewend zijt, dan leef je daar naar hé. Dat was zo in die tijd hé. Het was niet ver, je kon met de fiets naar het werk. Maar spijtig dat het failliet is gegaan, want ik werkte daar wel graag.

15:02 En waarom werkte je daar graag?

De sfeer was daar wel redelijk goed. We kwamen wij wel goed overeen. En ik deed het werk wel graag. Zeker op het laatste. In het begin moet je u natuurlijk aanpassen, maar daar achter...als je dan een beetje een schoner werk krijgt, dan verbetert het toch allemaal hé. Vroeger was dat zo hé. Nu moet je een diploma hebben, of je geraakt nergens nog binnen. En daar kwam je uit school of van een ander werk. En daar leidden ze je op hé. Daar startte je aan het minste, en ja, als ze zagen dat je u best deed, dan kreeg je steeds meer hé. En ik heb daar altijd graag gewerkt. Het was spijtig maar het gebeurt hé.

16:01 Zie je nu soms nog mensen die daar gewerkt hebben?

Weinig. Soms kom ik nog wel eens iemand tegen op de markt of zo, maar ja dat is een goede dag en hoe is het. En het is gedaan hé. Eigenlijk, bij elkaar komen om af te spreken, dat doe ik niet. Het is een hoofdstuk dat afgesloten is hé.

16:30 En vind je dat jammer, dat het hoofdstuk afgesloten is?

Och ja, het is nu ook al een hele tijd geleden. Iedereen heeft een andere job gezocht. Je ziet die ook zo veel niet meer. Dat verwatert allemaal. Maar ik zit daar eigenlijk niets mee in. Als ik nog eens iemand tegen kom, praat je nog eens met elkaar, en dan is het van hoe is het en wat doe jij nog. Maar anders niet.

17:01 Want daarna ben je in feite een ander pad gaan bewandelen...

Ik heb dan nog ergens gewerkt. In Zele, in DECO. Waar ze tuinmeubelen maken. Maar dat was seizoenwerk hé. Dat was maar een seizoen. Die aanvaardden er zo veel, omdat er veel moest gedaan worden op een korte tijd. Dat waren tuinzetels en tuinstoffen, kussens en zo, parasols. En dat ging veel naar het buitenland allemaal hé. En daar heb ik een maand of 6 gewerkt. En dan was het gedaan. Dan ben ik gaan stempelen. En dan ben ik een andere toer op gegaan.

17:50 In de onderhoud van de stad Lokeren... En als je uw leven zo bekijkt, vind je dat je het nu beter hebt?

Ja. Ik vind het wel. Ge moet ook wel werken, maar het is zo niet meer onder die stress. Ge doet u werk, en ge moet uw werk doen. Maar op fabriek sta je altijd wel onder dwang een beetje hé. Dat moet vooruit gaan. Dat moet af zijn. Dat is niet hetzelfde. Ge kunt dat niet vergelijken hé. Het is vrijer. Ge werkt vrijer. Ge weet u werk dat ge moet doen, en ge doet dat. Maar op fabriek ja, als ze zeiden: er moet 1000 stuks buiten vandaag... tja, dan moest ge maar maken dat die buiten waren hé. Ge stond meer onder stress en onder dwang hé. Dat is het verschil eigenlijk wel.

18:49 En kon je daar goed mee om...?

Bah ja. Ge kunt niet meer doen als altijd voort doen hé. Natuurlijk ja, dan eens een tandje bij steken. En dan werd er wel eens iemand bij gezet. Als het eigenlijk nodig was, als het weg moest hé.

19:09 Maar als arbeidster destijds werd je per uur betaald of per stuk?

Per uur.

19:12 Want werden veel arbeidsters niet per stuk betaald?

Daar niet. Maar op sommige fabrieken bestond dat wel. Maar daar was het per uur. Maar het werd ook wel gecontroleerd. Een meester gast kwam achter uw machine staan om te kijken hoeveel je er deed per uur, met zijn chronometer. Dat werd wel gedaan. Zodat ze zeker hun aantal altijd hadden hé. Dus je ziet dat je altijd wel onder stress stond hé. Maar ja, je bent het gewoon hé. Als je niks beter weet, dan doe je dat hé.

20:04 En hoeveel uur werkte je daar per dag dan?

8 uur. Daarna is het wat vermindert, dat we de vrijdag een uur minder hadden. De arbeidsuren verminderten dan wel wat. Dat het op de duur op 38 uur kwam of zoiets, in die tijd ja.

20:23 En hoe was het gesteld met de hygiëne in die fabriek? Was het daar een beetje proper?

Ja. We hadden een refter apart waar we konden onze boterhammen op eten. De wc's, dat was ook een blok apart. Dat was al redelijk modern, vond ik. Maar die refter, ja dat waren allemaal grote lange tafels, daar zat je met 10 15 man aan hé. Je moest niet zeggen: ik ga mij aan een tafeltje apart gaan zetten of zo. En iedereen zat zo wat bij zijn groep.

20:59 een half uurtje pauze hadden jullie?

40 Minuten. En in de voormiddag nog eens 10 minuutjes. En dan was het tot het gedaan was, tot half 5.

21:14 En hoe was dat bij Trefin wat hygiëne betreft?

Och ja, dat was ouder allemaal hé. Daar was ook een refter aan, ook allemaal met grote tafels, en ja, dat sanitair dat was wel iets minder. Daar moest je voor naar buiten. Dat was buiten de fabriek. Maar ja, het was ook een ouder fabriek hé. Pas op die wc's werden altijd gekuist. Dat was altijd proper.

21:54 Maar die peperkoekenfabriek was een klein fabriekje. Kon jij beter je draai vinden in een groot fabriek?

Och, het was wel een beetje een aanpassing, maar eens je het gewend was wel! Omdat je meer mensen leert kennen om mee samen te werken. Buiten ja, als je maar met 6 bent, zit je ook constant op elkaar hé. Dat is het zelfde niet hé. Ge weet uw werk, en ge loopt al eens om en weer. Ge bent niet altijd met dezelfde bezig hé. En in een klein fabriek heb je dat wel, dat je altijd met dezelfde mensen werkt. Dat is het verschil hé. Maar ik heb daar nooit een probleem van gemaakt.

22:53 En had jij dan een meestergast boven u of hoe ging dat?

Ja. Er waren 2 bazen. 1 voor de snijzaal en 1 voor de atelier. En die in de snijzaal was onze baas zagezegd hé. Dat was wel een brave mens, vond ik toch. Natuurlijk je moest uw werk doen, maar zo eigenlijk reclameren of zo... of het moest al eens neig slecht zijn.

23:30 En die moest zorgen dat de "commandes" op tijd uitgevoerd werden?

Ja, die kreeg dat binnen. En die patronen die werden daar dan ook getekend. Hij kreeg zijn commandes via de bureau, die dan doorgestuurd waren van die andere fabrieken. En dan werden die patronen getekend en zo gaf die ons het werk. Dat en dat moest vandaag en zo. Zo was het altijd maar aan hé.

23:58 Dus iedere morgen kreeg je te horen wat je moest doen?

Ja. En dat was met briefjes. Op de duur weet ge dat hé. Die stof en dat. En dan kreeg je te horen: dat moet je doen. En dan moesten wij dat gaan halen. Of de magazijnier bracht dan al die rollen. Maar we moesten er ook wel zelf veel mee... want dat waren zo redelijk grote rollen. Er was daar redelijk wat op, dat woog allemaal redelijk zwaar. En dan moest ge die op een soort dingen leggen, een soort ijzer met 2 stangen, en daar liepen wielletjes in, en met een ijzeren baar moest je dat door die rol steken en dan dat daarop leggen hé. Zo moest je dat dan doen.

24:42 Dus fysiek redelijk zwaar?

Ja. Dat was wel zo. En dan met die wagen ook. Dan moest je eerst die rollen op die tafel leggen. Dan die baar daar door steken en die over je kop heffen eigenlijk hé. Zodat je die daar kon inleggen. Dat was wel redelijk zwaar werk. Maar ja, ik zeg het. Nu weet je hoe het anders is. Je deed dat maar. Als je jong bent, voel je dat niet hé. Het is maar door ouder te worden dat je er last van krijgt.

25:14 En je had ook nooit anders gekend waarschijnlijk?

Ah neen hé. Ik ben uit de school gekomen. En ik moest gaan werken. Het was altijd op fabriek, nietwaar? Buiten mensen die dan verder geleerd hadden of zo, die dan bureau doen en al, dat is een gans ander verschil hé.

25:31 Maar het werd ook als normaal beschouwd dat jij op 14 jaar stopte met school en ging werken...

Ah ja. Dat was zo hé. Als je niet verder ging, ja dan kon je gaan werken hé. Zo was dat.

25:50 Maar je bent in feite nog...

Een kind. Tussen allemaal die grote. In het begin is dat een enorme aanpassing want die houden een beetje het zot met u hé. Die doen u het vuilste doen, en doet dat en met u een beetje de gek houden. Tot dat je wat ingewerkt zijt, en dan durft ge die al eens antwoorden en dan is dat gedaan hé. Maar in het begin is dat wel een aanpassing. Want ja wat durft ge zeggen? Van thuis uit: en ziet dat ge doet wat ze zeggen! Ziet dat ge luistert! Het was zo vroeger hé. Wat moest je daar dan mee doen? Zwijgen en ons werk doen. En sommigen profiteerden daar wel van ja. Maar je had ook mensen die u hielpen en die zeiden ja ge moet daar niet naar luisteren. Het waren ook altijd dezelfde.

26:48 Je krijgt daar rap haar op uw tanden? Je wordt daar rap volwassen?

Ja. Zo kan je het noemen. Ge moet dat hebben hé. Want anders spelen ze met uw voeten hé.

26:59 Ik denk dat je daar ook veel karakters leert kennen, niet?

Ja, natuurlijk. Dat is wel een feit hé. Dat weet ge rap! Maar ja, ze zijn er en ge moet er maar mee werken hé.

27:16 En wat jij verdiende, dat moest ge als kind ook thuis afgeven?

Alles. Tot ik trouwde heb ik alles moeten afgeven. Tot de laatste frank. Nu zou het zijn van zeg hé... nu gaan ze gaan werken, en ze hebben al een rekening van voor ze gaan werken. Dat hadden wij niet hé. Dat was alles afgeven. Dat was normaal hé.

27:48 Want uw thuis, waar was dat?

Op het Heiende. Voorbij de kerk, nog een gans eind, tegen de brug van Overmere.

28:04 En de bazen van Neyrinck-Holvoet, heb je die eigenlijk ooit gezien?

Ja, die kwamen daar soms wel. Niet zo heel veel, maar af en toe, kwamen die daar wel eens. Dat was dan ook meer om met die bedrijfsleiders te praten. En om eens rond te kijken in de fabriek. Maar die zeiden nooit iets, of die vroegen nooit iets. Daar hebben wij nooit last van gehad... Dat was, ja, komen kijken hoe het draaide. Zo om de 14 dagen kwam er eens enen.

28:45 En hoe zat dat bij Trefin met de bedrijfsleiding?

Dat was een mistesse hé ([ze bedoelt een vrouwelijke meester gast](#)) die dat draaiend hield. En de bazen, die zaten meer op de bureau, die zagen we ook niet zoveel. Maar soms liepen die ook eens in de fabriek. Maar niet veel, die trokken zich daar niet te veel van aan. Dat was een mistesse die 's ochtends zei van dat en dat moet er gedaan worden. En dat is voor u en dat is voor u. En dat werk werd verdeeld en zo hadden wij ons werk voor een ganse dag hé. Zo werd dat gedaan.

29:25 Want die bazen... is dat fabriek niet van Vanderpoorten?

Ja, dat was Vanderpoorten hé. Bij "puuters" zegt men hé. En ja die dochter deed dat dan verder. Ik denk zelfs dat die dat nog doet, die dochter. Ik weet daar nu niks meer van hé. Dat was een familiebedrijf denk ik. Die hadden ook maar 1 fabriek, dat was dit.

30:07 Vind je dat nu niet spijtig dat je maar tot 14 naar school bent kunnen gaan?

Och ja, als je het nu bekijkt misschien wel hé. Als je ouder bent. Maar ja, vroeger stond je daar niet bij stil. Mijn oudste zuster, die ging gaan werken op 14 jaar. En dat was dan tegen mij van ja ge kunt gij ook maar gaan werken. Ge stond daar niet bij stil hé. Dat was zo. Als je dat nu bekijkt, dan zou je misschien wel geprobeerd hebben om iets anders te leren nog hé. Gelijk of naar de naaischool gaan of wat. Nu is dat vanzelfsprekend dat iedereen verder gaat hé. Nu moeten ze. Maar in die tijd was het nog... ja ik heb anders niet gekend.

31:11 Ik kan mij voorstellen dat veel kinderen van vandaag met een open mond luisteren naar die verhalen van vroeger...

Ah ja, dat zal wel zijn hé. Als je dat nu vertelt, normaal is dat kinderarbeid hé. Ah ja. 14 jaar. Ge zijt niet volwassen hé. En ge kon zo neig werken als de volwassenen hé. Daar werd niet naar gekeken. Dat was zo hé.

31:42 Maar ze moesten u wel minder betalen...

Ah ja, dat is zo. Er begonnen er daar alle jaren een paar die uit school kwamen, dat was constant dat er daar begonnen. Maar je bent het gewend, en je maakt er het beste van, en je weet van niet beter hé. Nu zou het allemaal geen waar meer zijn natuurlijk, daarbij het gaat niet meer ook.

32:23 Vind je nu al bij al dat je het daar nog goed getroffen had...

Eigenlijk wel. Want die in de vlasfabrieken stonden en al, dat was met ploegen. En dat was vuil, vuil, vuil werk hé! Mijn nonkel heeft altijd bij Vercauteren gewerkt, die rook je van zodra hij buiten kwam hé. Van die jute, en die balenstof dat daar verwerkt werd hé. Dan vond ik dat wel beter. Zoals bij Cockes en al... garen werd daar gemaakt zeker hé? Maar dat was veel vuiler hé, dat stonk. Wij hadden dan nog een properder werk, naarmate dat je het ziet hé. En het was van 8 tot half 5. Dat waren mooie uren hé. Want anders kon je om 5 uur beginnen hé, tot 1. En van 1 tot 9. Dat was ploegwerk hé.

33:43 Ja, want Lokeren was wel een echte fabrieksstad hé?

Ja, hier zijn verscheidene fabrieken geweest hé. De Neveda, waar ze die wol maakten. De 2 cockes, Vercauteren, Blancquart, La Lokeroise, Den drol, maar daar weet ik niets van.

34:33 Denk je daar nog vaak aan terug aan die periode?

Eigenlijk niet zo veel meer. Soms als je eens iemand ziet, dan komt dat weer eens boven. Zo van weet je nog in den tijd en zo. Dan wordt dat nog eens gezegd, maar het is een hoofdstuk dat gesloten is eigenlijk hé. En als je u verbetert, dan kijk je daar ook niet zo neig meer op terug hé.

35:05 De gebouwen zijn ook allemaal verdwenen...

Waar Neyrinck was, dat zijn allemaal schone huizen dat daar staan. Dat liep tot aan de Durme dat stuk hé. Dat was groot!

35:19 En Trefin is ook weg...

Die zitten in het industriepark zeker hé?

35:35 Je beschouwt dit als een afgesloten hoofdstuk? Maar het is dus niet zo dat je daar nog met heimwee aan terug denkt?

Neen.

35:46 Want ze spreken van die goede oude tijd...

Als je dat een goede oude tijd noemt! Ik vond dat wij neig moesten werken. En als ge dan ook nog zo jong zijt. En voor het geen je dan ook maar verdiende in die tijd, want ja dat was wel een beetje, maar nu eigenlijk niet om te zeggen dat je er kunt van sparen of opzij kunt van zetten.

36:19 Het was gaan werken om in leven te blijven... bij manier van spreken.

Ah ja. Dat was zo hé.

36:28 Niet om op vakantie te gaan...

Neen, dat was er niet bij hé. Dat verbeterde dan wel een beetje met de tijd hé. De jaren zeventig waren eigenlijk al wat betere jaren hé. Dan gingen er al meer eens op reis en zo hé.